32001R2558

2001.12.28. AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA L 344/1

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2558/2001/EK RENDELETE

(2001. december 3.)

a 2223/96/EK tanácsi rendeletnek a swap-megállapodások és a határidős kamatláb-megállapodások keretében történő elszámolások újraosztályozásával kapcsolatos módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 285. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ([1]),

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ([2]),

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ([3]),

mivel:

(1) A Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló, 1996. június 25-i 2223/96/EK tanácsi rendelet ([4]) tartalmazza az Európai Közösség statisztikai elvárásainak megfelelően a tagállamok számláinak elkészítésére vonatkozó közös szabványok, fogalommeghatározások, osztályozások és számviteli szabályok hivatkozási keretrendszerét, a tagállamok közötti összehasonlítható eredmények nyerése érdekében.

(2) Az ESA 95, ahogyan az SNA 93 is, úgy határozza meg a swapügyletet (5.67), mint amely „szerződéses megállapodás két fél között, akik abban állapodnak meg, hogy bizonyos idő alatt és előre meghatározott szabályok szerint az eladósodás azonos összege mellett sorozatos kifizetéseket cserélnek egymással", és a meghatározás szerint „ennek a két legelterjedtebb változata a kamatswap és a devizaswap".

(3) Az ESA 95 és az SNA 93 eredeti változatai a swapügyletek és a határidős kamatláb-megállapodások alapján két fél között kicserélt kamatáramlások nem pénzügyi ügyleteknek minősültek, ezeket tulajdonosi jövedelemként, a kamatok rovatában kellett elkönyvelni.

(4) Ez problémákat okozott, és a Bizottság emiatt szükségesnek tartja, hogy ezeket a kamatáramlásokat az átdolgozott SNA 93-hoz hasonló módon kizárják a tulajdonosi jövedelmek közül.

(5) Emiatt ezeket az áramlásokat az ESA 95-ben az F3-ban, az „Értékpapírok a részvényeken kívül" címhez tartozó pénzügyi ügyletek között kell nyilvántartásba venni a derivatív pénzügyi eszközök alatt.

(6) Meg kell határozni ezeknek az áramlásoknak a különös kezelését az olyan adatok vonatkozásában, amelyeket a túlzott államháztartási hiány esetén követendő eljárás keretében kell továbbítani.

(7) A 89/382/EGK, Euratom határozattal ([5]) létrehozott, az Európai Közösségek statisztikai programbizottságával és a 91/115/EGK határozattal ([6]) létrehozott, monetáris, pénzügyi és fizetési-mérleg statisztikákkal foglalkozó bizottság, a nevezett határozatok 3. cikkével összhangban konzultáció történt,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 2223/96/EK tanácsi rendelet A. melléklete e rendelet mellékletével összhangban módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

([1]) HL C 116. E, 2000.4.26., 63. o.
([2]) HL C 103., 2001.4.3., 8. o.
([3]) Az Európai Parlament 2001. március 15-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a 2001. november 8-i tanácsi határozat.
([4]) HL L 310., 1996.11.30., 1. o. A legutóbb a 995/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 139., 2001.5.23., 3. o.) módosított rendelet.
([5]) HL L 181., 1989.6.28., 47. o.
([6]) HL L 59., 1991.3.6., 19. o. A 96/174/EK határozattal (HL L 51., 1996.3.1., 48. o.) módosított határozat.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2001. december 3-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
N. FONTAINE	F. VANDENBROUCKE

MELLÉKLET

A 2223/96/EK tanácsi rendelet A. melléklete a következőképpen módosul:

1. A 4. fejezet 4.47 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4.47. Semmilyen swapügyletből eredő fizetés sem tekinthető kamatnak és nem számolható el tulajdonosi jövedelemként. (A derivatív pénzügyi eszközök vonatkozásában lásd az 5.67. d) és az 5 139. c) pontot.)

Hasonlóképpen a határidős kamatláb-megállapodások keretében végrehajtott ügyletek sem számolhatók el tulajdonosi jövedelemként. (Lásd az 5.67. e) pontot.)"

2. Az 5. fejezetben

a) az 5.67. d) és e) pont helyébe a következő pontok lépnek:

„d) a swapügyletek, de csak akkor, ha van piaci értékük, mert forgathatóak, vagy ügyletek kiegyenlítésére alkalmazhatók. A swapügylet szerződéses megállapodás két fél között, akik abban állapodnak meg, hogy bizonyos idő alatt és előre meghatározott szabályok szerint a tartozás azonos összege mellett sorozatos kifizetéseket cserélnek egymással. Ennek legelterjedtebb változatai a kamatswap, az árfolyamswap és a devizaswap (más néven keresztdevizás kamatswap). A kamatswap ügyletek körébe tartozik a különböző jellegű kamatfizetések cseréje, például rögzített kamatláb cseréje változó kamatlábra, két különböző változó kamatláb cseréje, az egyik devizában számított rögzített kamatláb cseréje egy másik devizában számított változó kamatlábra stb. Az árfolyamswap ügyletek körébe (beleértve minden határidős szerződést) devizában, előre rögzített átváltási árfolyam mellett bonyolított tranzakciók tartoznak. A devizaswap ügyletek körébe két különböző deviza meghatározott összegének cseréje tartozik utólagos visszafizetéssel, ami egyaránt magában foglalja a kamat és a visszafizetések áramait bizonyos idő alatt és előre meghatározott szabályok szerint. Az ebből származó fizetések a rendszerben nem minősülnek tulajdonosi jövedelemnek, és minden elszámolást a pénzügyi számlán kell számba venni;

e) a határidős kamatláb-megállapodásokat (FRA), de csak akkor, ha van piaci értékük, mert forgathatóak, vagy ügyletek kiegyenlítésére alkalmazhatók. A határidős kamatláb-megállapodás olyan szerződéses megállapodás, amelyben két fél a kamatláb-változások elleni védekezés érdekében egy bizonyos eszmei, soha át nem váltott tőkeösszeg után, meghatározott teljesítési napon fizetendő kamat mértékéről állapodik meg. A kifizetések a megállapodásban szereplő határidős kamatláb és az elszámolás időpontjában érvényes piaci kamatláb közötti különbözethez kapcsolódnak. Ezeket a fizetéseket a rendszerben nem tulajdonosi jövedelemként kell nyilvántartani, hanem a derivatív pénzügyi eszközök rovatában kell kimutatni."

b) az 5 139. c) és a d) pont helyébe a következő pontok lépnek:

„c) az opciós ügyletek, a határidős ügyletek, a swapügyletek és az egyéb származékos szerződések lebonyolításáért a brókernek, vagy más közvetítőnek kifizetett, illetve a tőle kapott explicit jutalékösszeget a megfelelő számlán a szolgáltatások ellenértékeként kifizetett összegként kell kezelni. A swapügyletben részt vevő felek egymással szemben nem minősülnek szolgáltatásnyújtónak, ugyanakkor a swapügylet lebonyolításáért harmadik félnek kifizetett összegeket a szolgáltatás ellenértékét képező kifizetésnek kell tekinteni. A swapügyletek lebonyolítása nyomán a tőkeösszegek cseréje esetén a megfelelő áramokat az ügylet alapjául szolgáló megfelelő eszközzel kapcsolatos ügyletként kell elszámolni; az egyéb fizetések áramait (a jutalékok kizárásával) a pénzügyi származékos eszközök rovatban (F.34) kell elszámolni. Miközben az opció eladójának fizetett díjat fogalmilag úgy kell tekinteni, hogy az a szolgáltatási díjat magában foglalja, a gyakorlatban általában nincsen mód a szolgáltatási elem megkülönböztetésére. Ezért a teljes árat a vevő oldalán a pénzügyi eszköz megszerzéseként, az eladó oldalán pedig forrás keletkezéseként kell elszámolni;

d) amikor a swap szerződésekben tőkeösszegek cseréje szerepel, mint például a devizaswapok esetében, akkor a kezdeti cserét nem a derivatív pénzügyi eszközökkel (F.34) kapcsolatos tranzakcióként, hanem az ügylet alapjául szolgáló és a kicserélt eszközzel kapcsolatos tranzakcióként kell elszámolni. Amennyiben a szerződésekben nem szerepel tőkeösszeg cseréje, induláskor nem kell elszámolni semmilyen ügyletet. Ez mindkét esetben annyit jelent, hogy ezen a ponton egy nulla nyitóértékkel rendelkező derivatív pénzügyi eszköz keletkezik. A későbbiekben a swapügylet értéke a következővel lesz egyenlő:

1. tőkeösszegek esetén a visszacserélendő összegek és a szerződésben meghatározott összegek várható jövőbeli piaci értékei közötti különbözet mindenkori piaci értéke;

2. egyéb fizetések esetén a szerződésben kikötött jövőbeli áramlások mindenkori piaci értéke.

A derivatív eszköz értékében idővel bekövetkező változásokat az átértékelési számlán kell kimutatni.

A tőkeösszegek további cseréjét a swap-szerződés feltételei és kikötései szabályozzák, és előfordulhat, hogy a pénzügyi eszközök cseréjére az ilyen eszközök napi piaci árától eltérő áron kerül sor. A swap-szerződést aláíró felek között olyan ellentételező fizetésre kerül sor, amilyet a szerződés megszab. A piaci ár és a szerződéses ár különbözete ekkor az eszköz/forrás felszámolási értékével egyenlő, minthogy az az esedékesség napjára vonatkozik és azt a derivatív pénzügyi eszközökkel (F.34) kapcsolatos ügyletként kell elszámolni. Ezzel ellentétben, a swapügylet nyomán keletkező egyéb áramlásokat a ténylegesen kicserélt összegekre vonatkozó derivatív pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ügyletként kell elszámolni. Minden derivatív pénzügyi eszközzel kapcsolatos ügyletnek meg kell felelnie a swap-szerződés futamideje során bekövetkező teljes átértékelési nyereségnek, illetve veszteségnek. Ez az eljárási mód analógiát mutat a teljesítést eredményező opciós ügyletek (lásd az a) pontot) kapcsán ismertetett móddal.

Az intézményi egységek a swapügyletet vagy a határidős kamatláb-megállapodást az eszközoldalon, a derivatív pénzügyi eszközök között számolják el, ha nettó eszközértékkel rendelkezik – a pozitív nettó fizetések így növelik a nettó értéket (és megfordítva). Ha a swapügylet nettó forrásértékkel rendelkezik, akkor a forrásoldalon kell elszámolni – a negatív nettó fizetések így növelik a nettó értéket (és megfordítva)."

3. A szöveg a következő melléklettel egészül ki:

„*V. MELLÉKLET*

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI HIÁNY MEGHATÁROZÁSA A TÚLZOTT HIÁNY ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS CÉLJÁBÓL

A 3605/93/EK tanácsi rendeletben ([1]) megállapított túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében a tagállamok által a Bizottságnak tett jelentések alkalmazásában az »államháztartási hiány« az államháztartás »nettó hitelfelvétel/nettó hitelnyújtás« egyenlegező tételének felel meg, amely magában foglalja a swapügyletekből és határidős kamatláb-megállapodásokból eredő kamatfizetések áramait is. Ezt az egyenlegező tételt az EDPB9 kód jelöli. E célból a kamat magában foglalja a fent említett áramokat is, amelyeket az EDPD41 kód jelöli.

([1]) HL L 332., 1993.12.31., 7. o. A legutóbb a 475/2000/EK rendelettel (HL L 58., 2000.3.3, 1. o.) módosított rendelet."